

Câți români, maghiari, germani, evrei și alte nații erau în Satu Mare în anul 1929?

Statistica este prezentată pe prima pagină a ziarului Satu Mare din 23 iunie 1929

JUDEȚUL	Români	Unguri	Germ.	Evrei	Alții	TOTAL
Arad	245.113	98.208	51.524	7.822	15.302	597.969
Bihor	275.831	172.855	1.934	29.028	9.982	489.680
Sălaj	139.922	70.744	831	9.356	5.995	226.378
Satu-Mare	162.067	76.893	36.250	22.365	2.216	299.791
TOTAL	822533	418.700	70.589	68.571	33.425	1.4113.88
%	58.2%	29.%	5%	4.8%	2.4%	

PAGINA 3

Interviu cu Beata Uszkai, pasionată de tehnica Tiffany



PAGINA 5

Insula Verii, primul teritoriu fără fus orar?



Insula norvegiană Sommarøy, Insula Verii, ar putea deveni primul teritoriu fără fus orar din lume, potrivit cnn.com, citat de Mediafax. Situată la aproximativ 320 de kilometri de cercul polar arctic, pe Insula Verii soarele nu apune 69 de zile pe an, mai precis din 18 mai până în 26 iulie. În aceste luni de vară, localnicii încearcă să profite cât mai mult de lumină, fără a ține cont de ora oficială. La "miezul nopții", copiii se joacă, oamenii își renovează casele. Localnicii, aproximativ 300, au semnat o petiție pentru a declara insula teritoriu fără fus orar, sperând că astfel vor avea o mai mare flexibilitate în ceea ce privește programul de lucru.

Succesul tinerilor pianiști de la Palatul Copiilor



PAGINA 6

Arma cu care s-a sinucis Gogh, vândută la licitație

Săptămâna aceasta, mai precis miercuri, la casa de licitații Drouot din Paris a fost vândută pentru 162.500 euro arma cu care s-ar fi împușcat pe 27 iulie 1890 pictorul Vincent Van Gogh, arată CBS News, citat de Mediafax. Pistolul Lefauchoux era estimat la un preț cuprins între 40.000 și 60.000 de euro. Arma a fost găsită de un țăran, pe câmp, în 1965.

În anul 2016, arma a fost expusă la Muzeul Van Gogh din Amsterdam, Olanda. Misterul morții lui Vincent Van Gogh nu a fost spulberat, nici după descoperirea armei. Cercetătorii consideră că sinuciderea nu este deloc o ipoteză sigură.

Una dintre ipoteze ar fi și aceea că pictorul ar fi fost rănit de un glonț declanșat accidental, dintr-o armă abandonată pe câmp de un grup de tineri care se jucau în apropiere.



O analiză critică a educației din Ungaria anului 1900

PAGINA 2

"Dacă îi iubim pe Sfinți, să-i imităm"

PAGINA 4

Satu-Mare

Noua lege a organizării căilor ferate, v'a scoate această instituție din sfera politice de partid. Este un nou pas spre progres.

Director rasp.:
Dr. M. Popp

Telefon: No. 220.

Organ politic independent

Apare sub conducerea unui comitet

Redacția și administrația
Satu-Mare
S. I. CUCURIU 31.

Pentru revizionisti

POPULAȚIA ROMÂNĂ ȘI MAGHIARA ÎN CELE 4 JUDEȚE DE FRONTIERĂ.

În ultimul timp pe cât se vede campania revizionistă este mai activă în Ungaria. Știrile venite din Italia și înregistrate de presa bucureșteană, glăsuie că o gazetă importantă din acea țară, „sora noastră”, ar fi dat dreptate ungarilor.

Județele pe care le cere Ungaria pentru a creia așa zisa granița „etnică” sunt: Aradul, Bihorul, Sălajul și Satu-Mare. În aceste județe, spun ungarii, populația este în majoritate maghiară.

Să vedem întrucât ei au dreptate!

Ne servim de unele date luate din statistica anului 1920, când românii erau mai puțini, publicate de dl V. Popescu. Aceste 4 județe au o întindere totală de 22.619 kilometri pătrați, deci aproape cât Basarabia, au o populație de 1.413.818 suflete, dintre care 822.533 români sau 58,2%; 418.700 unguri sau 29,6%; 70.589 germani sau 5%; 68.571 evrei și 33.425 slovaci, sărbi și alte populații 2,4%.

Dăm mai jos tabloul sinoptic:

JUDEȚUL	Români	Unguri	Germani	Evrei	Alții	TOTAL
Arad	245.113	98.208	51.521	7.828	15.308	397.969
Bihor	275.831	172.855	4.034	29.028	9.982	489.630
Sălaj	199.292	70.744	891	9.356	4.095	284.378
Satu-Mare	162.007	76.893	36.250	32.265	2.216	299.791
TOTAL	822.533	418.700	70.589	68.571	33.425	1.413.818
%	58,2%	29,6%	5%	4,8%	2,4%	

Totalul de mai sus ne arată clar că românii formează majoritatea populației, cu 822.533 suflete, pe când ungurii sunt numai 418.700.

Dar să vedem dacă chiar în plâșile de pe granița Ungariei, ungurii sunt mai numeroși ca românii.

Luăm 21 de plâși, din cele 4 județe între care: Pecica, Arad, Siria, Chișinău și Iași din jud. Arad; Salonta, Cefa,

JUDEȚUL	Români	Unguri	Germani	Evrei	Alții	TOTAL
5 plâși din Jud. Arad	145.795	92.793	29.953	7.043	14.924	289.407
9 plâși din Jud. Bihor	138.012	120.00	1.061	20.911	6.147	335.929
1 plâșă din Jud. Sălaj	20.005	14.492	99	1.922	519	37.036
6 plâși din Jud. Satu-Mare	111.300	80.883	34.053	19.246	2.013	248.165
TOTAL	415.792	317.505	66.376	54.528	29.003	907.707
%	46%	35%	7%	6%	3%	

Întâi deci că și aici, în apropierea frontierei numărul românilor atinge 46%, pe când al ungarilor numai 35%. Și să se noteze că tabloul de mai sus cuprinde și populația orașelor Arad, Salonta, Oradea, Careii și Satu-Mare, orașe care precum se știe multumită politiciii de nimicire a elementului românesc politică dusă sistematic de Ungaria, au fost depopulate de români. Deasemenea atrag din nou atenția ce-

Tinea, Centrala, Sălaj, Săcueni, Mihailădan, Mărghița și Belin, din jud. Bihor (Unele au fost trecute altor județe ultimul timp, dar faptul nu importă). Tășnad și Carei din Sălaj, Sătmar, Seini, Ardeu, Oașu și Ugocea din Satu-Mare.

În aceste 21 de plâși avem un total de 907.707 locuitori.

Tableul de mai jos arată exact numărul locuitorilor din plâșile de pe frontieră:

JUDEȚUL	Români	Unguri	Germani	Evrei	Alții	TOTAL
5 plâși din Jud. Arad	145.795	92.793	29.953	7.043	14.924	289.407
9 plâși din Jud. Bihor	138.012	120.00	1.061	20.911	6.147	335.929
1 plâșă din Jud. Sălaj	20.005	14.492	99	1.922	519	37.036
6 plâși din Jud. Satu-Mare	111.300	80.883	34.053	19.246	2.013	248.165
TOTAL	415.792	317.505	66.376	54.528	29.003	907.707
%	46%	35%	7%	6%	3%	

torilor că statistica este de acum 9 ani. În acest timp se cifrează la circa 100.000 sporul elementului românesc în județele de frontieră.

Pentru o mai bună edificare cităm câteva sate din imediata apropiere a frontierei cu numărul locuitorilor pe naționalități:

În jud. Arad.

Comuna Nădlag 4856 români, 544 unguri.

Comuna Semlac 2527 româ-

ni, 396 unguri.

Comuna Seidin 4449 români, 20 unguri.

Comuna Cuvin 1719 români, 26 unguri.

Comuna Macea 9254 români, 256 unguri.

Comuna Jarmata Neagră 2039 români, nici un ungar.

Și această din urmă comună este chiar pe frontieră.

Comuna Oblaca 3040 români, 25 unguri.

Comuna Comlăuș 3096 români, 164 unguri.

Comuna Carăsiuț 3420 români, 67 unguri.

În Bihor.

Comuna Ciomăgheiu 2074 români, 162 unguri.

Comuna Homorog 1788 români, 140 unguri.

Comuna Tulcea 4176 români, 56 unguri.

Comuna Cherosig 1387 români, 58 unguri.

Plasa Cefa din Bihor are 13.111 români și 1180 unguri.

În județul Satu-Mare sunt 8 comune cu 21.366 români și numai 816 unguri.

Iată prin urmare cum se prezintă teritoriul pe care Ungaria îl revindică „fiind locuit în majoritate de populație maghiară.”

Îngân toate ziarele să reproducă aceste date exacte, spre a fi cunoscute de toată lumea, mai ales în epoca această de aprigă campanie revizionistă pe care o duc vecinii noștri unguri.

A. Davidescu.

Să facă preoții politică?

Această chestiune a fost pusă de P. S. S. este de părere să fie îndepărtată preoții din politica militantă. Episcopul are dreptul să supravegheze felul cum preoții se comportă în luptele politice, cărora trebuie în locul felului de a se comporta astăzi să le dea un caracter creștinesc. Nu toată lumea este de această părere. Credea necesar ea și pentru viitorul nostru să arătăm ce cred mai mulți bărbați politici despre această chestiune.

Fiind întrebat dl Aurel Vlad ministru cultelor, dsa a declarat:

„Nimic nu poate împiedea preoțimea să ia parte la viața politică. Este un drept pe care dealfel și Constituția li-a acordat-o preoților.

Este însă alt fapt, care trebuie menționat.

În acest domeniu, totul este o chestiune de tact. Preotul deci, înainte de toate nu trebuie să uite că este preot. El nu trebuie să se dea în spectacol, stîrbind prestigiul Bisericii. Preotul nu trebuie să utilizeze amvonul pentru propagandă electorală.

De aceea în multe țări s'a legiferat acest fapt, aplicându-se sancțiuni grave acelor preoți cari fac politică, dar care se abată de la obligațiile preoțești. Deci înainte de toate o repet, totul e o chestiune de tact.”

DI CAIUS BREDIECUMU A DECLARAT ALTFEL:

„Din cauza vicisitudinilor istorice, biserica noastră, fiind asuprită, este firească ca ea să fi rămas în urma altor biserici. Este nevoie deci ca această biserică să-și recapete o viață nouă.

De aceea consider că e mai bine ca cel puțin 25 ani, de acum înainte, preoțimea să nu ia parte la viața politică. Ce va fi după aceea vor vedea copiii noștri ce au de făcut.

Păreră dlui profesor Iorga este că preoții au dreptul să facă politică și dsa este contra Sf. Sinod care prea mult voeste să supravegheze purtarea politică a preotului.

Am cerut în această privință și părerea unui protopop de la noi, fost senator. Dsa ne-a declarat că: preotul are în primul rând datoria să fie la biserică. În orele libere se poate însă interesa de treburile obștești, să muncească pentru ridicarea culturală a credincioșilor ba chiar să le facă o educație politică cinstită. Un preot conștiințos poate să fie un credincios servitor al altarului și poate în același timp să se intereseze și de treburile politice.

În această chestiune așteptăm părerile preoților din județul nostru. Este bine să-și spună fiecare cuvântul într-o chestiune atât de importantă.

Cinstirea adresată cetei Sfinților poartă numele de "venerare", spre deosebire de cea cuvenită lui Dumnezeu, numită "adorare" și cea acordată Fecioarei Maria, numită "supravenerare" sau "preacinstire".

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe a aprobat rugăciuni pentru 11 sfinți

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat texte liturgice, slujbe și acatiste care se referă la 11 sfinți, majoritatea fiind daco-romani.

Preafericitul Patriarh Daniel a subliniat că aceste slujbe ale sfinților sunt de o mare importanță, deoarece ei nu aveau slujbă în cărțile de cult, în Minee.

Astfel, Sfântul Sinod a aprobat textul Acatistului Sfântului Cuvios Teotist (3 septembrie), textul Slujbei și Acatistului Sfinților Mucenici Montanus preotul și soția sa Maxima (26 martie), textul Slujbei Sfântului Mucenic Dasie (20 noiembrie), textul Slujbei Sfântului Mucenic Hermes (31 decembrie), textul Slujbei Sfinților Mucenici Ermil și Stratonic (13 ianuarie), textul Slujbei Sfântului Sfințit Mucenic Efrem, Episcopul Tomisului (7 martie), textul Slujbei Sfântului Sfințit Mucenic Irineu, Episcop de Sirmium (6 aprilie), textul Slujbei Sfinților Mucenici Maxim, Cvintilian și Dadas din Ozovia (28 aprilie), textul Slujbei Sfinților Mucenici Nicandru și Marcian (8 iunie), textul Slujbei Sfântului Mucenic Lup (23 august), textul Slujbei Sfinților Mucenici Donat diaconul, Romul preotul, Silvan diaconul și Venust (21 august).

La lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, întrunit miercuri, 19 iunie 2019, în ședință de lucru, în Sala Sinodală din Reședința Patriarhală a participat Preasfințitul părinte Iustin, episcopul Maramureșului și Sătmăruului și Preasfințitul părinte, Timotei Sătmăreanul, arhiepiscopul vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei.



La lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române au participat Preasfințitul părinte Iustin, episcopul Maramureșului și Sătmăruului și Preasfințitul părinte Timotei Sătmăreanul, arhiepiscopul vicar

Patriarhul Daniel. În debutul reuniunii a avut loc un Te Deum oficiat în Paraclisul istoric "Sfântul Mare Mucenic Gheorghe" de către Preasfințitul părinte Atanasie din Bogdania, arhiepiscopul vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei.

Catalogul general al Sfințelor

Moaște din Patriarhia Română

În continuare, Întâistătătorul Bisericii noastre a spus că pe ordinea de zi se află un referat care precizează stadiul actual al întocmirii Catalogului general al Sfințelor Moaște din Patriarhia Ro-

mână, precum și două regulamente care trebuie aprobate: Regulamentul Organismelor Centrale ale Bisericii Ortodoxe Române, înaintat de Comisia pentru statut și regulamente, și Regulamentul administrării bunurilor bisericești, înaintat de aceeași comisie.

„Aceste regulamente sunt în general cunoscute, dar textele mai vechi au fost

adaptate, completate și mai ales motivate prin trimiteri la sfințele canoane, la Statutul Bisericii noastre și la tradiția sinodală ortodoxă română.

Avem de-a face aici cu o continuitate, cu o înnoire și adaptare la contextul pastoral și social de astăzi.

Aceste regulamente au fost de mare folos, mai ales în timpul perioadei comuniste, pentru că, împreună cu Statutul, ele au fost un sprijin pentru organizarea vieții Bisericii și o continuitate a Bisericii, care a trecut printr-un regim foarte ostil.

S-a avut în vedere și armonizarea regulamentelor cu Statutul Bisericii Ortodoxe Române, care a fost recunoscut de Guvernul României și care este o bază pentru organizarea și buna funcționare a Bisericii noastre”, a arătat Patriarhul României.

Tot pe ordinea de zi au fost și referate privitoare la acordarea rangului de arhimandrit mai multor preacuvioși părinți protosingheli din cadrul unor eparhii ale țării, precum și referatul Sectorului teologic-educational al Administrației Patriarhale privind organizarea Întâlnirii Internaționale a Tineretului Ortodox, ediția a 7-a, în anul 2020, la Timișoara. „De asemenea, vor fi și unele aspecte legate de diaspora română, unde avem activități deosebite, pe care ierarhii noștri dinamici le desfășoară. Pe ordinea de zi mai avem și unele referate privind întâlnirea pictorilor și a unor reprezentanți din Comisia de pictură bisericească și ai sectoarelor de patrimoniu și pictură bisericească din țară, care a avut loc recent la Patriarhia Română”, a spus Preafericitul Sa.

Stefania C.

Duminica Tuturor Sfinților. "Dacă îi iubim pe Sfinți, să-i imităm"

Cinstirea adresată cetei Sfinților poartă numele de "venerare", spre deosebire de cea cuvenită lui Dumnezeu, numită "adorare" și cea acordată Fecioarei Maria, numită "supravenerare" sau "preacinstire". Noi îi cinstim pe Sfinți și ne rugăm lor ca unor prieteni alesi ai lui Dumnezeu și mijlocitori către Dănsul. Această mijlocire a lor este bineprimită de către Dumnezeu, aducându-ne împlinirea cererii și izbăvirea de păcate. "Sfinții, remarcă Nicolae Iorga, coboară cerul pe pământ". Ei constituie pentru noi modele sau exemple vrednice de urmat, datorită faptului că s-au străduit să transpună în persoana lor sfințenia Domnului Iisus Hristos, devenind astfel următorii sau imitatorii Lui. Sfântul Apostol Pavel scrie: "Fiți următori ai mei, precum și eu sunt al lui Hristos" (I Corinteni XI; 1). Sfântul Vasile cel Mare zice și el: "Pentru a fi laudați, Sfinții n-au nevoie de adaosuri străine, ci noi, cei din viață, avem nevoie de pomenirea vieții lor pentru a o imita. După cum focului îi urmează de la sine lumina, iar mirului, mirosul plăcut, tot așa și faptelor bune le urmează neapărat folosul. Pentru această pricină nu este de mică importanță cunoașterea exactă a adevărului faptelor lor de altădată". În același sens, Fericitul Augustin spune: "Dacă îi iubim pe Sfinți, să-i imităm. Sfinții mucenici au urmat lui Hristos până la a-și da propriul lor sânge, până la a suferi după pilda Lui cele mai mari chinuri. Dar ei nu sunt singurii. După



ei izvorul sfințeniei nu a secat. În Grădina Domnului nu sunt numai trandafirii martirilor, ci și crinii fecioarelor, iedera soților, violetele văduvelor. Să învățăm dar, de la acești sfinți, cum, fără a înfrunta suferințele martiriului, un creștin trebuie și poate să imite pe Hristos". Cinstindu-i pe Sfinți, noi îl cinstim de fapt pe Dumnezeu, Care i-a umplut de harul Său divin, făcându-i vase alese

ale sfințeniei. Cinstirea Sfinților se înalță, cu siguranță, către Dumnezeu.

În legătură cu cinstirea Sfinților stă și cinstirea sfințelor moaște, care sunt rămășițe pământești din trupurile Sfinților, pe care Dumnezeu le-a învrednicit de nestrăciune și le-a înzestrat cu darul facerii de minuni. Și în țara noastră se găsesc trupuri ale Sfinților, cum sunt, de pildă: moaștele Sfinței Pa-

rascheva la Iași, ale Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș în Timișoara, ale Sfântului Ioan cel Nou la Suceava, ale Sfântului Dimitrie Basarabov la București ș.a.m.d.

De asemenea, suntem datori să cinstim și sfințele icoane, prin care se menține vie legătura dintre credincioși și Sfinți. "Cinstirea adusă icoanei se îndreaptă spre originalul ei" sau "către cel înfățișat în icoană", scria Sfântul Vasile cel Mare. Referitor la cinstirea sfințelor icoane în cadrul cultului ortodox, Părintele Dumitru Stăniloae zice: "Noi ne închinăm Domnului Hristos și cinstim pe Maica Domnului și pe Sfinți și prin icoanele care îi reprezintă. Pe Maica Domnului și pe Sfinți îi cinstim în ultima instanță pentru faptul că în ei strălucește Hristos, pentru faptul că în ei s-a imprimat chipul lui Hristos". Cinstim icoana pentru că reprezintă o persoană sfântă. Astfel, cel ce cinsteste icoana, venerază, prin intermediul ei, pe Sfântul al cărui chip este zugrăvit pe ea. Icoanele îi aduc pe Sfinți în bisericile și în casele noastre. Privindu-le, ne ridicăm cu mintea spre acei "oameni îndumnezeiți", care ne privesc blând, senin, așteptându-ne să facem și noi parte din ceata lor, suntem pătrunși la inimă de sacrificiile îndurate de ei din iubire față de Dumnezeu și de aproapele, timp în care voința ni se pune în mișcare, dorind să ne asemănăm, prin fapte, cu aceste persoane sfinte și prin ele cu însuși Dumnezeu, izvorul harului.

Duminica tuturor Sfinților

I. Din timpuri străvechi, un fir roșu răzbate pân' la noi, E glasul lui Dumnezeu, Care duios ne cheamă, Indiferent de nație, culoare, limbă și țară, Să fim asemenea Sieși prin modul nostru de-a trăi.

II. Sfinți au fost, sunt și mereu vor fi și dăinui, Prin dragoste de Dumnezeu și de oameni, Imitându-L pe Hristos în viața lor de zi cu zi Și prin jertfirea propriei trăiri pe altarul veșniciei.

III. Aceștia sunt prietenii lui Dumnezeu, Care, în ceruri, de-a pururea se veselesc, Căci, pentru ei, moartea n-a fost decât un defileu, Ce i-a condus spre piscul cel ceresc.

IV. Și astăzi, printre noi, trăiesc mulți sfinți, Doar să deschidem ochii minții și-i vedem, Iar pe cei pe care cu evlavie-i cinstim Să le urmăm pilda vieții și îndemnul divin: "Fiți sfinți!"

Pr. Cristian Boloș

“Mă inspiră cam tot ceea ce mă înconjoară: natura, oamenii, animalele, corpurile cerești, istoria, clădirile monumentale, un obiect banal sau un sentiment. Niciodată nu știu ce urmează, ce va fi și cum va fi proiectul următor.”

INTERVIU

Beata Uszkai: “Ceea ce fac eu se regăsește undeva între artă și artizanat”

Anul trecut și-a făcut apariția în expozițiile Asociației Artiștilor Plastici Satu Mare și în evenimentele de profil o tânără artistă care a adus în fața privitorilor ceva inedit: lucrări de artă decorativă realizate în vitraliu cu tehnica Tiffany.

Fiind vorba de ceva nou prin aceste locuri, iar realizările fiind elegante și colorate cu gust, de la cele mai simple la unele uimitor de complexe, am dorit să o cunoaștem mai bine pe Beata Izabella Uszkai, care are o poveste de viață pe măsura talentului său artistic.

- Care a fost drumul tău înainte de a-ți descoperi talentul artistic?

- Am fost elevă la Liceul Economic “Gheorghe Dragoș” Satu Mare, profil alimentație publică și turism. În clasa a IX-a am rămas corigentă la matematică. Nu am simțit deloc corect acest lucru și am început să învăț ca să-i arăt profesorului că și eu sunt bună la ceva. Astfel, în clasa a XI-a și a XII-a am fost prima în clasă și am participat la mai multe olimpiade de matematică. A urmat Facultatea de Drept, la Universitatea “Babeș Bolyai” din Cluj Napoca, după care am susținut examenul de intrare în avocatură. Au urmat doi ani de stagiatură, după care am susținut și examenul de definitivare în profesia de avocat. Am ales avocatura pentru că sufletul copilăresc din mine a crezut că aș putea să-mi ajut semenii să-și găsească dreptatea umană. Dar după scurt timp a trebuit să-mi dau seama că justiția poate oferi doar dreptatea prestabilită de lege pe care alții o definesc. După câțiva ani de practică mi-am suspendat activitatea pentru că nu puteam să exist sănătos în acest mediu.

- Cum te-ai apropiat de sticlăria artistică și tehnica Tiffany?

- În august 2017 am văzut primele fotografii cu vitraliile sublime care decorau într-un mod magic bisericile și cupolele. M-au sedus dintr-o singură privire. În cadrul unui studiu mai larg am găsit noua versiune de realizare a vitraliilor - tehnica, stilul Tiffany. Cu cât am săpat mai mult în adâncul subiectului, fluturii din stomac au început să danseze mai puternic, ca și când ești îndrăgostit, așa că în noiembrie 2017 am achiziționat instrumentele de bază, materiile prime și am început să învăț tehnica în mod autodidactic. Am învățat singură pentru că nu am vrut să pornesc la drum cu pre-judecățile altora și am dorit să explorez lucrurile cu curiozitatea copiilor.

- Cu ce diferă tehnica Tiffany de pictura pe sticlă sau vitraliile clasice?

- În cazul picturii pe sticlă desenul și motivele sunt pictate pe un obiect din sticlă existent. Doar suprafața obiectului este colorată (sperăm manual) cu ajutorul vopselei. Prin această tehnică produsul finit se realizează ușor și repede, dar datorită faptului că este vopsită doar suprafața sticlei motivele și temele pictate nu vor fi foarte rezistente la spălare sau la condiții meteo.

În cazul tehnicii Tiffany nu există niciun obiect de bază pe care îl decorăm, ci noi creăm aceste piese. Folosim sticlă colorată cu oxizi de metal (aur, argint, cupru, fier, etc.) produsă în fabrici de specialitate și, culorile fiind arse în sticlă,



sticlă însăși este colorată, nu doar suprafața acesteia. Tehnica Tiffany folosește un flux de lucru complex, în schimb vom obține o piesă care poate fi folosită ca element de decor interior sau exterior rezistentă și foarte durabilă. Obiectele și decorațiunile create cu această tehnică au o durată de viață foarte lungă și pot rezista de-a lungul mai multor generații.

În cazul tehnicii tradiționale, bucățile de sticlă sunt prinse în rețele de plumb de aceeași grosime. Punctele de întâlnire sunt cositorite și de multe ori motivele sunt pictate pe sticlă.

Această tehnică este folosită în principal în biserici. Pentru a nu permite pătrunderea umezelii și pentru a da stabilitate vitraliului, bucățile de sticlă sunt fixate cu ciment (chit) care, însă, dă o greutate consistentă vitraliului. Metoda Tiffany folosește cioburi de sticlă colorate în masă, pe marginea cărora sunt aplicate foite de cupru. Bucățile de sticlă sunt îmbrăcate perimetral în foite de cupru, iar ulterior sunt legate prin cositorire. Avantajul acestei tehnici constă în faptul că pot fi realizate compoziții complexe. Pot fi executate piese dintre cele mai diverse: vitralii, separatoare de cameră, lămpi, obiecte decorative plane sau curbe. Față de tehnica tradițională, liniile de cositură sunt de diferite grosimi, neuniforme.

- Cum au evoluat lucrările tale (de la cele mici la cele mari, complexe)?

- Prima mea lucrare a fost un tablou micuț cu 18 piese, al doilea un obiect cu

trei dimensiuni și după aproximativ două luni de exersare m-am apucat de un tablou-vitraliu cu aproape 100 de bucăți, destul de complicat pentru un începător. Îmi plac mai mult piesele complexe, unde am de gândit și unde trebuie să-mi folosesc cunoștințele geometrice.

- Cum te-ai simțit la prima expoziție?

- Am avut emoții foarte mari, prima expoziție având loc în august 2018, perioadă în care aveam în spate doar 8 luni de experiență în materia sticlăriei artistice. Îmi aduc aminte că panotarea sălii a avut loc cu o zi înainte de deschiderea pentru public, iar eu m-am dus la expoziție mai devreme ca să-mi aranjez mai frumos lucrășoarele.

Era prima dată când am prezentat publicului și colegilor mei artiști compozițiile mele și am plecat acasă cu sentimentele de apreciere primite de la ei. A fost o experiență grozavă, care m-a umplut sufletește.

- Ce înseamnă pentru tine contactul cu oamenii? Cum reacționează ei când îți întâlnesc lucrările?

- Când creez mă izolez de lumea înconjurătoare, așa că târgurile și expozițiile sunt prilejuri cu ocazia cărora pot ieși din sfera singurătății, să mă întâlnesc, să schimbăm păreri și opinii cu persoanele care apreciază lucrările artistice sau care iubesc lucrurile realizate manual. În

cadru târgurilor am observat că multă lume confundă stilul Tiffany cu pictura pe sticlă și nu observă nicio noutate în lucrările mele. Nu aș putea să zic că ceea ce fac este o noutate absolută, fiind o tehnică foarte apreciată și iubită în America și Europa de Vest. În România însă nu prea se practică. Dar nu lipsesc nici surprizele: la aproape fiecare eveniment mă găsesc și persoanele care știu despre ce este vorba.

- Cum numești ceea ce faci: artă sau artizanat? Ce tipuri de obiecte creezi? Cât durează lucrul la o piesă de dimensiuni medii?

- Ceea ce fac se găsește undeva între artă și artizanat. Chiar dacă ambele categorii necesită creativitate și măiestrie, inima mea se îndreaptă către artă. Obiectele pe care le-am realizat sunt dintre cele mai diverse: începând de la cadouri personalizate (oglinzi, cutii pentru bijuterii, rame foto, suporturi pentru lumânări, tablouri etc.) lămpi, decorațiuni fereastră, vitralii până la obiecte de lux în ediție limitată.

Numărul orelor, zilelor sau chiar lunilor de lucru depinde de complexitatea temei alese. Aceeași temă poate fi realizată din 20 de bucăți de sticlă sau din 2.200 și nu este același lucru dacă trebuie să tai manual 20 de piese sau 2.200. Deci dacă dorim să facem un calcul trebuie să înmulțim numărul bucăților de sticlă din care va fi alcătuită piesa noastră cu 30 de

minute (aproximativ de atât timp am nevoie pentru pregătirea unei singure piese). Rutina ucide precizia. Fiecare proiect este o nouă provocare, un nou concept - pe care îl rezolv cu finețe, grijă și meticulozitate. Atunci când realizez o piesă, esența acesteia nu este frumusețea și nici valoarea măsurată în bani, ci sentimentul cu care a fost făcut și care este cositorit în ea.

- Ai vizitat marile catedrale care folosesc vitralii? Ai lucrat sau vrei să lucrezi pentru biserică?

- Da, am vizitat câteva catedrale și castele spectaculoase din țara noastră și din Europa de vest. Este cu totul altceva să fii aproape de ele, să observi miile de detalii uimitoare și să te lași îmbrățișat de magia lor. Au o anumită nuanță, deschisă, dimineața și una complet diferită, mai sumbră, seara și, în timp ce culorile lor strălucesc în timpul perioadei de vară, iarna își colorează discret mediul înconjurător. Am avut și am mai multe invitații din partea bisericii, proiecte dintre care unele sunt în fază de dezbateri.

- De unde te inspiri pentru lucrări? Ai creat și desene originale?

- Mă inspiră cam tot ceea ce mă înconjoară: natura, oamenii, animalele, corpurile cerești, istoria, clădirile monumentale, un obiect banal sau un sentiment. Niciodată nu știu ce urmează, ce va fi și cum va fi proiectul următor. Îmi vine o idee, ideea se transformă în dorință, apoi trece prin drumurile incitante ale proiectării, pentru a se dezvolta în bucuria realizării. Lucrările pe care le realizez le fac după propriile idei și proiecte, dar se întâmplă să lucrez după tema adusă de clienți.

- Nu regreti decizia ta radicală de a părăsi avocatura?

- Decizia de a-mi suspenda activitatea a fost radicală pentru că am luat-o de la o zi la alta, dar nu aș putea spune că am părăsit pentru totdeauna tărâmul dreptului. Strict juridic vorbind, rămân avocat cât trăiesc, pentru că prin această decizie nu mi-am pierdut titlul de avocat și nici dreptul de a profesa. Din punct de vedere emoțional, însă, cred că a fost o decizie definitivă, dar nici acum nu mă îndepărtez complet de materia dreptului. Fiecare decizie a noastră va avea consecințele sale. În acest moment, simt că am făcut un schimb benefic pentru mine.

- Intenționezi să practici și alte forme de artă (pictură, grafică)?

- Nu prea mă gândesc să mă dezvolt în direcția picturii sau a graficii, îmi plac mai mult formele de artă care necesită mai multă muncă manuală. În schimb, am în plan sculptura din sticlă. Până în momentul în care nu am început să lucrez efectiv cu sticlă nu am știut dacă am talent pentru așa ceva (și nu știu dacă astăzi îl am), știam doar că am mâini harnice.

- Care e visul tău, artistic și uman?

- Mai am foarte multe lucruri în mine pe care doresc să le exprim în această manieră. Lucrez permanent pentru dezvoltarea mea artistică, sufletească și omească, dar nu pot separa arta de latura omească, pentru că omul creează arta, iar arta este pentru om.

A consemnat V. Andreica

EDUCAȚIE

Mariana Moga, care predă de decenii bune pianul, ne-a mărturisit că este foarte mândră de actuala generație care studiază cu dânsa. Trebuie să ținem cont că suntem în era Internetului și telefoanelor inteligente, o vreme a distracției la îndemână, în care pasiunea pentru un instrument muzical poate părea desuetă.

Tinerii pianiști de la Palatul Copiilor, succes strălucit la Iași și București

Ultimele săptămâni au fost extrem de pline pentru profesoara Mariana Moga și elevii ei de la cursurile de pian ale Palatului Copiilor din Satu Mare, fiind perioada tradițională a concursurilor la nivel național pentru acest gen de învățământ artistic.

De asemenea, câte un grup de cursanți pianiști au asigurat programul muzical la aproape fiecare vernisaj al Asociației Artiștilor Plastici din ultima vreme și obiceiul se va menține și săptămâna viitoare la Salonul de Vară de la Primărie, eveniment care încheie "stagiunea" 2018-2019 a expozițiilor organizate de AAP Satu Mare. Așa se face că activitatea pianistilor de la Palat a fost extrem de vizibilă pentru cine a vrut să o cunoască și, după cum vom vedea în continuare, s-a dovedit foarte rodnică în premii.

Premiile micilor virtuozii sătmăreni

Perioada mai-iunie este în mod tradițional legată, în calendarul Palatelor Copiilor, de două concursuri cu tradiție lungă, repere importante pentru profesori și elevi: Concursul internațional "Micul virtuoz" de la București și Concursul național "Ofrandă sunetului" de la Iași. "Lotul de performanță" al Palatului Copiilor din Satu Mare a reunit în acest an 12 copii, în marea lor majoritate fete, care au pregătit atent și intens participarea la aceste competiții. Ca în fiecare an, rezultatele au fost foarte bune.

La concursul internațional "Micul virtuoz" de la București, desfășurat sâmbătă, 18 mai 2019, la Colegiul Național de Arte "Dinu Lipatti", sătmărenii au primit următoarele distincții:

Mențiune – Anita Bercea;
Premiul II – Eduard Boconcius, Jessica Caraba;
Premiul I – Vanessa Basile, Damian Mureșan, Alexandra Țura, Daria Grad,



Elevii pregătiți de profesoara Mariana Moga și diplomele cucerite la concursul "Ofrandă sunetului" de la Iași

Anita Șipoș, Beata Barla.

A urmat Concursul național "Ofrandă sunetului", la Iași, sâmbătă, 1 iunie 2019, în Aula Bibliotecii Centrale Universitare "Mihai Eminescu", iar rezultatele sătmărenilor au fost și mai spectaculoase: Premiul III – Jessica Caraba;

Premiul II – Vanessa Basile, Anita Șipoș;

Premiul I – Eduard Boconcius, Oana Maria Șerba, Alexandra Țura, Anita Bercea, Daria Grad, Alexandra Sorian;

Premiul I și Marele Trofeu – Lucian Palcău, Beata Barla.

Trebuie menționat că aceste concursuri sunt dedicate elevilor care învață pianul în timpul liber, ca activitate extrașcolară. Elevii școlilor specializate de muzică nu au drept de participare, iar premiile se acordă pe categorii de vârstă și ani de studiu.

Muzica, o pasiune desuetă?

Mariana Moga, care predă de decenii bune pianul, ne-a mărturisit că

este foarte mândră de actuala generație care studiază cu dânsa. Trebuie să ținem cont că suntem în era Internetului și telefoanelor inteligente, o vreme a distracției la îndemână, în care pasiunea pentru un instrument muzical poate părea desuetă. Și totuși acești copii vin cu drag la ore, concurează cu ambiție și iubesc muzica, iar asta am avut prilejul să vedem mai ales în micile repetiții dinaintea prestațiilor de la vernisajele AAP, când concentrarea e urmată de zâmbete și îmbrățișări pentru cei care urmează să se așeze în

fața claviaturii. Spiritul de echipă e remarcabil.

Doamna Moga spune că în programul ei de predare pune accentul pe melodicitatea clasicii vienezii (Haydn, Mozart, Beethoven) și nu își terorizează elevii cu arabescurile muzicii baroce, exercițiile și studiile fiind alese în așa fel încât să mențină vie în cântarea pe care tânărul interpret o resimte când bulinutele din partitură se transformă în melodie și acompaniament. Sigur, "Clavecinul bine temperat" al lui Bach e fundamental pentru profesionalizarea unui pianist, dar aici nu este vorba de a crea profesioniști. Nu este neapărat un demers al excelenței interpretative, fiecare pianist având ocazia să se exprime indiferent de nivelul de pregătire, de la începătorul absolut – care abia buchisește notele și desenează stângaci melodii simple pentru copii – la cei care au căpătat experiență și dexteritate, sunt rodații în concursuri și apariții publice și își permit să atace cu succes muzica lui Beethoven din Sonata „Patetica” sau pretențioase ritmuri ragtime ale lui Scott Joplin.

Se știe că în țările occidentale interpretarea muzicală are un rol important în programul școlar, fiind un domeniu care formează o disciplină aparte și, foarte important, formează oameni care vor fi în stare să aprecieze muzica bună, măiestria muzicienilor profesioniști și să susțină, prin atenția și dedicarea lor, lumea muzicii clasice, pentru care formarea unui public tânăr ar trebui să fie o prioritate. Cât timp muzica le aduce bucurie, modelele trecătoare ale timpurilor noastre nu prea au de ce să mai conteze.

Iar confirmarea am avut-o de la micuța Anita Bercea: după ce s-a fâștăcit odată de față cu publicul, la un vernisaj, a revenit la pian și a cântat din nou bucata aleasă, cap-coadă, cu gust și aplomb. Aplauzele entuziaste primite le va ține minte, credem noi, toată viața.

Vasile A.

Vlad Ivanov a devenit cel mai renumit actor român de film

Festivalul Les Films de Cannes à Bucarest, care se desfășoară anul acesta între 18 și 27 octombrie, va organiza anul acesta o retrospectivă dedicată actorului Vlad Ivanov cu ocazia împlinirii vârstei de 50 de ani, transmit organizatorii.

Les Films de Cannes à Bucarest, care are loc în București la Cinema PRO, Cinema Elvire Popesco, Cinema Muzeul Țăranului și alte spații, precum și în diverse orașe din țară, împlinește 10 ani.

Secțiunea Ivanov 50 va include filme care l-au adus în atenția publicului și a industriei la nivel internațional și filme în care acesta interpretează roluri în diverse limbi străine.

Vlad Ivanov, născut în data de 4 august 1969 în Botoșani, într-o familie cu origini lipovenești, a urmat cursurile Academiei de Teatru și Film din București, având ca profesori îndrumători pe Sanda Manu și Gheorghe Visu. După absolvire, Vlad Ivanov a devenit actor al



Consacrarea internațională a lui Vlad Ivanov a venit odată cu rolul principal interpretat în filmul „4 luni, 3 săptămâni și 2 zile”

Teatrului Național din București, dând viață unor personaje iconice din istoria teatrului precum Trahanache din „O scrisoare pierdută” de I.L. Caragiale sau „Tamerlan cel mare” de Christopher Marlowe. De-a lungul carierei sale teatrale, Vlad Ivanov a lucrat cu unii dintre cei mai originali și creativi regizori de teatru din România precum Victor Ioan Frunză, Alexandru Tociulescu, Alexandru Dabija sau Andrei Șerban.

După mai multe roluri secundare în filme românești, consacrarea internațională a venit odată cu rolul principal interpretat în filmul „4 luni, 3 săptămâni și 2 zile”, film distins în 2007, la Cannes, cu Premiul Palme d'Or. Pentru rolul domnului Bebe, lui Vlad Ivanov i-a fost acordat Premiul pentru Cel mai bun actor al anului de către Asociația Criticilor de Film din Los Angeles.

Vlad Ivanov s-a întors apoi de nenumărate ori la Cannes, în 2009 cu roluri în filmele „Polițist, adjectiv” de Corneliu Porumboiu și „Amintiri din epoca de

aur”, de Cristian Mungiu, iar în 2010 și 2012 cu roluri în filmele „My Joy” și „In the fog” de Serghei Loznitsa. În 2016, actorul a reușit performanța de a fi prezent la Cannes în trei filme din selecția oficială, „Bacalaureat”, de Cristian Mungiu, „Toni Erdmann”, de Maren Ade și „Căini”, de Bogdan Mirică.

În România, Vlad Ivanov a fost și protagonistul unor filme precum „Un pas în urma serafimilor” (Daniel Sandu), „Principii de viață” (Constantin Popescu), colaborând totodată și cu regizori precum Radu Muntean („Un etaj mai jos”), Călin Peter Netzer („Poziția copilului”, film distins cu Ursul de Aur la Berlin, în 2013). Concomitent, Vlad Ivanov a dezvoltat o carieră internațională impresionantă, ajungând, pe lângă rolurile din filmele românești, să fie distribuit în tot mai multe filme realizate în alte limbi. În 2013, a fost distribuit în filmul american „Snowpiercer” – regizat de către Bong Joon-ho – câștigător al premiului Palme d'Or în acest an la Can-

nes. A interpretat apoi și personaje vorbind în limbile franceză („Hier” de Bálint Kenyeres), spaniolă („Crematorio”), italiană („Mar Nero”, de Federico Bondi), rusă (Serghei Loznitsa) sau slovacă („The Disciple”, de Ivan Ostrochovský).

În anul 2017, Vlad Ivanov a primit rolul principal masculin în filmul maghiar „Apusul”, al regizorului László Nemes (premiat cu Oscar în anul 2016 pentru „Son of Saul”). Filmul, care a avut premiera la prestigiosul festival din Veneția, unde a fost distins cu premiul criticilor FIPRESCI pentru Cel mai bun film din competiție, poate fi văzut de vineri, 21 iunie, pe ecranele din România.

Anul acesta, Vlad Ivanov s-a întors în competiția oficială de la Cannes, având rolul principal în filmul „La Gomera” de Corneliu Porumboiu, film pentru care actorul a învățat El Silbo, un limbaj non-verbal fluierat, folosit în insula spaniolă numită La Gomera. Filmul va fi distribuit începând cu 13 septembrie.

Ciprian Porumbescu s-a stins din viață la 6 iunie 1883, în casa familiei din Stupca, sub ochii tatălui său Iraclie și a surorii sale Mărioara, la vârsta de 29 de ani. Localitatea Stupca se numește azi Ciprian Porumbescu.

PERSONALITĂȚI

Ciprian Porumbescu (1853 – 1883), un destin mult prea repede frânt

În urma Diktatului de la Viena din 30 august 1940, unul din semnatarii prezentului studiu, împreună cu familia și alte sute de mii de români din Transilvania, am fost obligați de regimul Ungariei Horthy să ne refugiem în România. Familia noastră și alte familii din județul Satu Mare, am găsit adăpost în Bucovina, începând cu toamna anului 1940 și până în vara anului 1945, în comuna Măzănăștii, plasa Ilișești, județul Suceava.

Perioada șederii noastre în Bucovina, a avut un puternic impact asupra întregii noastre familii, în special asupra copiilor. Noi copiii ne-am adaptat foarte ușor la frumoasa limbă românească cu accente moldovenești, la portul popular, cântecele și jocurile populare, precum și la obiceiurile de Crăciun, Anul Nou, Paști și la alte sărbători creștinești. Unii din frați și-au continuat studiile elementare, alții au pășit cu șifală pragul școlii unde învățtoarea Maria era și ea din refugiu. Mai mult că doi frați, sora Zâna și un băiat Aurel s-au născut în Măzănăștii, fiindu-le nași de botez familia Buzabric, despre care discutăm deseori cu multă dragoste și respect.

Drumete prin Bucovina

Dorul de a vedea comuna Măzănăștii și pe locuitorii ei, în special pe nașii fraților noștri, a determinat ca în timpul concediului, după 25 de ani, să plecăm împreună într-o excursie în Bucovina. Am plecat cu trei Dacii, luându-ne cu noi și copiii, ca să cunoască și ei ce a însemnat refugiul pentru românii transilvăneni și cum am fost primiți de bucovineni și în special de cei din Măzănăștii.

Din Ilișești am parcurs un drum îngust prin pădure, cu mult dorita umbră pe timp de vară. Pomii făceau plecăciune până aproape de șosea și parcă ne urau bun venit, îndemnându-ne să urmăm calea aleasă. După ce drumul a părăsit pădurea, în fața noastră s-a deschis un peisaj mirific, așa că nu puteam să nu ne oprim și să facem fotografii, pe care le păstrăm ca un talisman pentru fiecare dintre noi.

Pe drum pe un deal micuț am întâlnit un sat ca o pictură, cuprins în calea razelor de soare. Pe tabla de la intrare scria: Stupca. În centrul satului era un indicator: Muzeul Ciprian Porumbescu. Am fost întâmpinați de o doamnă profesoară, al cărei prenume îl pronunța o săteancă "Doamna Elena", cu un zâmbet de "Bine ați venit !".

După ce ne-am prezentat ca foști refugiați, ne-a spus că și la Stupca au fost refugiați din Transilvania. Oamenii din Stupca și acum își aduc aminte de familia Piersic, medic veterinar. El a ajutat țărani pentru tratarea animalelor și vindecarea lor. După o perioadă scurtă de ședere, familia lui Florin Piersic s-a mutat în localitatea Corlata.

Apoi, am fost invitați să vizităm muzeul. În camera din față era un pian, o masă cu șase scaune, un pat, o bibliotecă cu cărți, iar deasupra pianului era expusă o vioară. De asemenea, se mai aflau multe documente și note muzicale, aparținând compozitorului Ciprian Porumbescu. În interiorul muzeului se mai afla și o carte de impresii, în care vizitatorii își scriau părerile și impresiile. Am scris și noi în acel document, pe care l-am semnat atât părinții, cât și copiii. Despre localitatea Măzănăștii vom scrie un material separat.



După ce a cântat la vioară cu lacrimi în ochi la Putna, în 14/26 august 1871, Ciprian Porumbescu s-a adresat tatălui său, spunând: "Tată, am cântat Daciei întregi"

Un mare muzician și patriot român

Ciprian Porumbescu s-a născut la 14 octombrie 1853 la Șipottele Sucevei, în Imperiul habsburgic, într-o casă modestă de țară. Părinții lui erau Emilia și preotul ortodox Iraclie Golembiovski (Golemb, Galamb, Porumbel). În 1881 își schimbă numele de familie în Porumbescu. A copilărit și învățat la Stupca.

Ciprian Porumbescu a început studiul muzicii la Suceava și la Cernăuți, apoi a continuat la „Konservatorium für Musik und Darstellende Kunst” în Viena cu Anton Bruckner și Franz Kren. În această perioadă îl frecventează la Viena pe Eusebius Mandyczewski, compozitor bucovinean, cu care se perfecționează, în particular, la teoria muzicii. Între 1873 și 1877, a studiat teologia ortodoxă la Cernăuți. A fost unul dintre cei mai faimoși compozitori din vremea sa.

Printre cele mai populare lucrări sunt *Balada pentru vioară și orchestră*, *Crai Nou*, pusă în scenă pentru prima dată în sala festivă a Gimnaziului Românesc din Brașov, unde pentru scurtă vreme a fost și profesor (1881 – 1883). Ciprian Porumbescu a compus muzica pentru celebrul cântec *Pe-al nostru steag e scris Unire*, muzică ce este folosită de către Albania pentru imnul național (*Hymni Flamurit*). Cu ajutorul unei burse își continuă studiile la Viena, unde a dirijat corul Societății Studențești "România Jună". În anul 1880, a scos 20 de piese corale și cântece la unison, reunite în Colecțiunea de cântece sociale pentru studenții români, *Cântecul Gintei Latine*, *Cântecul Tricolorului*, *Imnul Unirii*, *Pe-al nostru steag...*, prima lucrare de acest gen din literatura română. După acea perioadă, crează și alte lucrări *Ș Rapsodia Română pentru orchestră*, *Serenada*, *La malurile Prutului*, *Altarul Mănăstirii Putna*, *Inimă de română*, *Odă ostașilor români*, *Crai Nou* și altele.

Cea mai frumoasă etapă a vieții lui Ciprian Porumbescu a fost în 1882, odată cu premiera operii sale *Crai Nou*, la Brașov, piesă în două acte pe textul poeziei lui Vasile Alecsandri. Succesul a fost imens, ceea ce a făcut reluarea spectacolului în 12 și 23 martie (Vezi filmul artistic de lung metraj, Ciprian Porumbescu de Gheorghe Vitanidis, cu Vlad Rădescu în rolul compozitorului Ciprian Porumbescu).

Ciprian Porumbescu s-a stins din viață la 6 iunie 1883, în casa familiei din Stupca, sub ochii tatălui său Iraclie și a surorii sale Mărioara, la vârsta de 29 de ani. Localitatea Stupca se numește azi Ciprian Porumbescu. Mormântul lui Ciprian Porumbescu se află în cimitirul satului, în apropiere de altarul Bisericii "Sfântul Dumitru". Mormântul și statuia compozitorului au fost incluse pe lista monumentelor istorice din județul Suceava.

Din anul 1950, principala instituție de muzică din România, Conservatorul i-a purtat numele până în anul 1990. De ce după 1989, a fost retrasă această denumire? Din anul 1998, fostul Conservator Ciprian Porumbescu poartă numele de Universitatea Națională de Muzică.

Societatea "Arboroasa" și activitatea ei

Societatea "Arboroasa" a fost o societate a studenților români din Cernăuți, capitala Ducatului Bucovinei din Imperiul Austro-Ungar. Această societate a funcționat între anii 1875 – 1877 și a atras mai multe zeci de participanți la activitățile sale, care au fost de natură culturală și patriotică.

O figură centrală în cadrul societății a fost compozitorul Ciprian Porumbescu. Societății i s-a dat numele după un nume vechi al Bucovinei, acela al hatmanului Luca Arbore (**Eugenia Glodeanu, Asociațiile culturale ale tineretului studios român din monarhia habsburgică 1860 – 1918**, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, 1998).

Asociația a fost înființată la 23 decembrie 1875, la Universitatea din Cernăuți. Inițiatorul constituirii societății a fost Teodor V. Ștefanelli, care a fost și membru al Societății "România Jună". Scopul societății a fost de a îmbunătăți simțirea patriotică, literară și culturală, de a dezvolta un spirit național și social (**Dan Jumară, Studențimea Bucovineană și Marea Unire în Acta Moldaviae Meridionalis, Anuarul Muzeului Județean Vaslui**, nr. XXI, 1999 – 2000, p. 173 – 181).

Printre liderii Arboroasei s-au aflat studenții Ciprian Porumbescu, Gherasim Buliga, Ion Topală, Zaharia Voronca,

Orest Popescu și Dimitrie Onciu. Ei doreau să consolideze identitatea și să ridice prestigiul românilor din Bucovina. Ei au organizat conferințe referitoare la literatura și istoria națională, precum și serate muzicale și literare, au organizat biblioteci și săli de lectură, au menținut legături frățești cu societăți din Transilvania și Vechiul Regat (**Ion Nistor, Istoria Românilor**, vol. II, Biblioteca Bucureștilor, 2002).

Gheorghe Buliga a fost primul peședinte, urmat de Ciprian Porumbescu. Motto-ul asociației a fost compus de Vasile Alecsandri (Uniți în cuget, uniți în Dumnezeu). Membrii asociației purtau o panglică în culorile albastru, galben și roșu, ale Tricolorului Românesc, iar imnul național oficial a fost scris de Ștefanelli și a fost pus pe muzică de Ciprian Porumbescu (**Emanuel Turezynski, Czernowitz, Ein von Bildungs Bürgertum... Universitaten in Östlichen... Stat und Nation**).

La 1 octombrie 1877, membrii Societății Arboroasa, au trimis o telegramă de condoleanțe Primăriei Iași, cu scopul de a marca 100 de ani de la decapitarea domnitorului Grigore al III-lea Ghica, care a refuzat să cedeze teritoriul Bucovinei către Austria. O a doua telegramă, de data aceasta de felicitare la București, pentru a marca căderea Plevnei, în timpul Războiului de Independență. Autoritățile austriece au considerat că aceste două telegrame sunt acte de trădare și au desființat Societatea Arboroasa.

Această acțiune de desființare a Societății Arboroasa a determinat o reacție puternică în presa de limbă română la Oradea, Iași și București. C.A. Rosetti a publicat în mod repetat în ziarul *Românul*, încât s-a realizat o notificare din partea guvernului român la Viena.

Membrii Comitetului de conducere, Ciprian Porumbescu, Zaharia Voronca, Constantin Murariu, Orest Popescu și Eugen Sireteanu au fost arestați. Procesul a avut loc la Cernăuți și după ținerea lor unsprezece săptămâni la închisoare, Ciprian Porumbescu s-a îmbolnăvit de tuberculoză. În ciuda achitării conducerii Societății, conducătorii ei au fost plasați sub o strictă supraveghere. În decembrie 1878, studenții români au constituit un nou grup sub numele "Societatea Academică Junimea", care a continuat obiectivele stabilite de Societatea Arboroasa.

După desființarea U.R.S.S., Societatea Arboroasa a fost reînființată în anul 1990 de istoricul și jurnalistul român Dumitru Covalciuc, care a devenit și președintele asociației. Societatea funcționează și în prezent la Cernăuți, promovând păstrarea identității naționale a românilor din nordul Bucovinei.

Sărbătoarea de la Putna din anul 1871

În anul 1870, împlinindu-se 400 de ani de la sfințirea Mănăstirii Putna, studenții români de la Viena au decis să transforme acest eveniment într-o mare sărbătoare.

Izbucnirea războiului franco-prusac a determinat amânarea sărbătorii până în anul 1871. Motivând Mihai Eminescu a consemnat că... "a pornit dintr-un sentiment de pietate către trecutul nostru pe cât de glorios, pe atât de nefericit".

La 18 martie 1871, studenții români din Viena au ales un comitet pentru organizarea sărbătorii de la Putna. Din acel comitet au făcut parte: Ioan Slavici președinte, Mihai Eminescu secretar, precum și alți studenți ca Petru Pitei, Pamfil Dan, Sterie Ciurcu, Vasile Morariu, Ion Cocineschi și Elie Luția. Au mai fost antrenați prefectul Oreste Renney și Arcadie Ciupercovici, egumenul Mănăstirii Putna.

La Putna s-a organizat o activitate amplă, pe lângă parada costumului național, iar prin grija colonelului Boteanu, pe mormântul lui Ștefan cel Mare, s-a depus o urnă de argint cu pământ din toate teritoriile românești. Prin muzica celor 30 de lăutari conduși de vestitul Grigore Vindireu și prin entuziasmul lui Ciprian Porumbescu, s-a realizat o atmosferă emoționantă. După ce a cântat la vioară cu lacrimi în ochi, Ciprian Porumbescu s-a adresat tatălui său, spunând: "Tată, am cântat Daciei întregi".

În ziua de 14/26 august 1871 seara, în atmosfera creată de dangătul clopoteilor Mănăstirii Putna, a avut loc privegherea religioasă la mormântul lui Ștefan cel Mare. Printre cei prezenți s-au aflat Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Grigore Tocilescu, Constantin Istrate și o delegație din partea Mitropoliei Moldovei.

A doua zi, participanții s-au adunat în fața porticului festiv și în prezența a peste 4000 de oameni, A.D. Xenopol a rostit cuvântarea festivă. Au rămas memorabile cuvintele: "Tu, umbră măreață a lui Ștefan cel Mare, coboară-te în sufletul poporului tău și cu puterea ta de fier, încorporează-ți voința pentru împlinirea acelor datorii pe care natura le impune oricărui popor ce năzuiește spre nemurire". Mihai Eminescu a socotit că "serbarea de la Putna a avut un rol deosebit, se va ridica simțul național aproape adormit până acum și va lua alt avânt, iar studenții ce-au sosit din toate părțile și-au făcut cunoștințe și legături de prietenie și frăție între dânsii, vor fi propagatorii cei mai zeloși ai ideii, vor contribui la deșteptarea și mărirea neamului lor în provincile de unde se trag... Deși despărțit prin hotare politice, toți știu că sunt unul și același neam și această convingere va mări puterea lor de rezistență și îi va oțeli în lupta pentru neam, lege și țară".

Serbarea de la Putna, ca adevărat importantă și grandioasă, a fost pentru tinerii Ciprian Porumbescu și Mihai Eminescu un moment semnificativ în devenirea lor politică și creatoare de valori inestimabile.

Prof. Dr. Ioan Corneanu,
Ing. Mircea Pîrlea

Bella Hadid își cere scuze după ce a fost acuzată de fani de rasism

Bella Hadid și-a cerut scuze, după ce mai mulți fani au acuzat-o de rasism în urma unei postări făcute pe Instagram Stories.

Unul dintre cele mai apreciate modele ale momentului, Bella Hadid, se află în mijloc unei controverse după ce a postat o imagine care a fost considerată jignitoare de către fanii ei.

Bella a postat o imagine pe Instagram Stories în care apare cu un picior pe un geam al aeroportului. În spate se pot vedea avioane care aparțin companiilor de zbor din Arabia Saudită sau Emiratele Arabe, iar fanii au fost jigniți de faptul că talpa pantofului din imagine este îndreptată către steagurile poziționate pe avion, un gest considerat nepotrivit în cultura arabă.

Fanii jigniți de această imagine au lăsat numeroase comentarii și au lansat chiar și un hashtag, #BellaHadidIsRacist, cerând totodată mai multor branduri de lux să renunțe la colaborarea cu aceasta.

Reprezentantul modelului nu a răspuns acestor acuzații, însă Bella Hadid a postat apoi un mesaj pe Instagram Stories prin care își cere scuze pentru imaginea postată.

„Postez asta ca să clarific câteva lucruri pe care le-am avut pe inimă. Pentru a începe, nu aș vrea niciodată ca imaginile mele sau platforma mea să fie folosite pentru a transmite mesaje de ură, mai ales celor din moștenirea mea frumoasă și puternică. Iubesc și

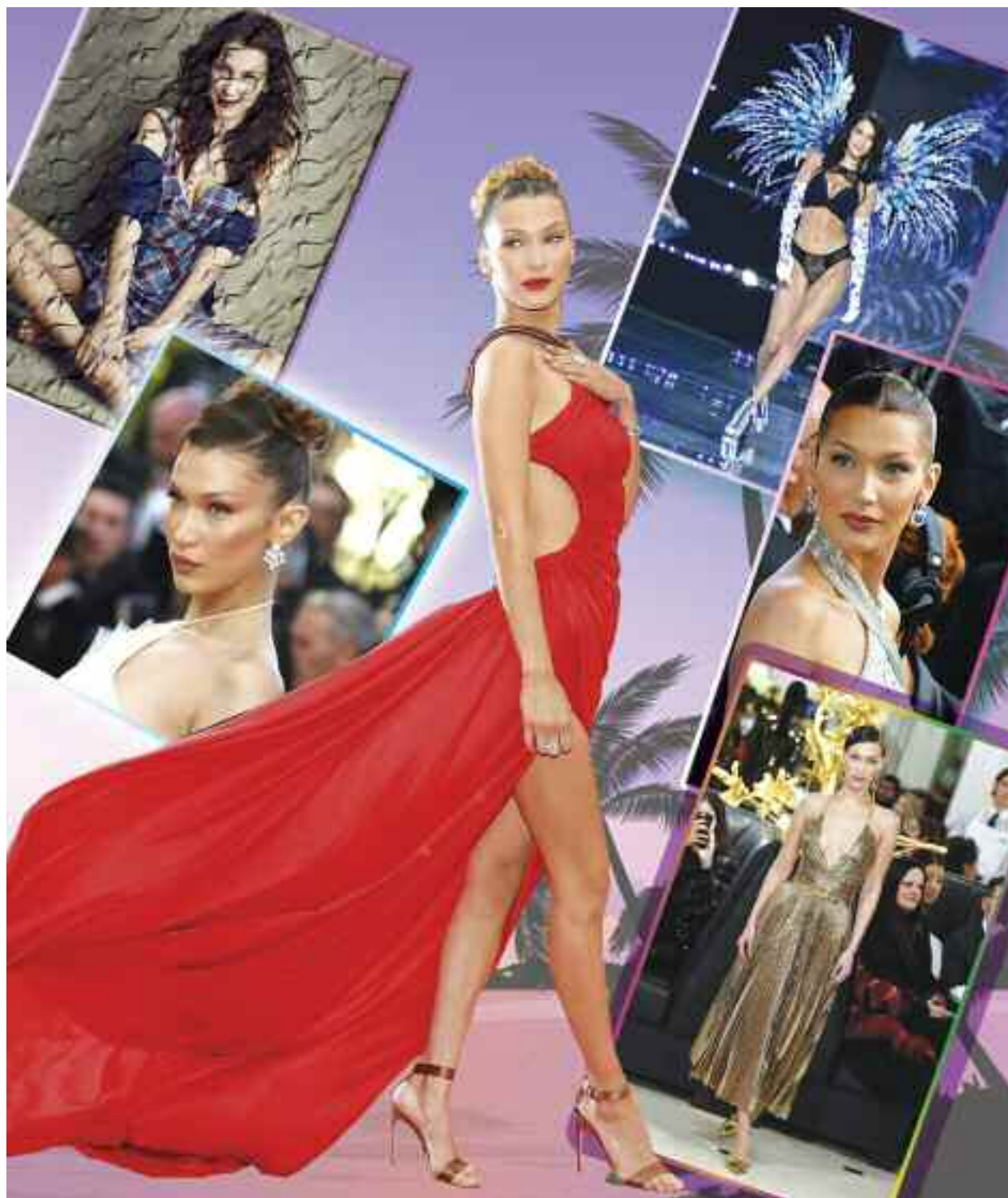
îmi pasă atât de mult de partea arabă a familiei mele, precum și de frații și surorile mele din întreaga lume.

Nu am doar foarte mult respect, însă întotdeauna am încercat să lupt pentru ceea ce mi se pare corect, mai ales în ceea ce privește Orientul Mijlociu. Nu am fost și nici nu voi fi acea persoană care va vorbi de rău aceste țări... Voi vorbi doar ca să aduc iubire și să arat adevărată lor frumusețe, așa cum am fost învățată de Teta și de tatăl meu. Să simt că v-am dezamăgit este ceea ce mă rănește cel mai tare.

Imaginea cu pantoful meu de ieri nu are nicio legătură cu politica. Vă promit. Nu am observat avioanele din fundal și asta este adevărul. Nu aș vrea vreodată să jignesc aceste companii de zbor sau țările acestea minunate. Iubesc aceste companii, cu cele mai bune avioane și cei mai buni oameni.”

În finalul mesajului, Bella și-a cerut scuze, spunând că nu și-a dorit să jignească pe nimeni și speră că vor înțelege că a fost o greșeală nevinovată. „Voi fi mai atentă când voi aduce la cunoștință toate cauzele, inclusiv pe cele ale comunității mele iubite din Orientul Mijlociu. Vă mulțumesc pentru timpul vostru. Vă iubesc pe fiecare.”

Chiar și așa, unii fani s-au revoltat în continuare, lăsând comentarii dure pe Twitter și pe Instagram. În timp ce unele persoane cereau în continuare ca brandurile să renunțe la colaborările cu faimosul model, altele considerau că aceste scuze vin doar pentru ca Bella să se asigure că nu își va pierde statutul.



Taylor Swift vorbește despre momentul în care a redevenit prietenă cu Katy Perry



A trecut mai mult de un an decât Katy Perry a făcut primul gest de împăcare cu Taylor Swift, iar acum cele două par din nou prietene.

Într-un interviu, Taylor Swift a dezvăluit că ea și Katy Perry au început să vorbească din nou după ce Katy Perry i-a transmis un mesaj adorabil înainte de un concert, adăugând că au început să vorbească din nou după ce au petrecut mai mult timp împreună la o petrecere. „Când ne-am văzut a fost foarte clar pentru amândouă că totul era diferit, ne-am maturizat și am trecut peste conflicte și era foarte foarte clar că ne-am amintit cât de multe avem în comun. Așa că, amândouă am fost într-un loc bun al relației, însă cred că niciuna dintre noi nu era sigură că vom vorbi despre asta public”, a declarat aceasta.

Taylor a explicat și cum a ajuns Katy Perry să apară în noul ei videoclip, „You

Need to Calm Down”: „Când m-am gândit la conceptul acestui video și am scris scenariul, m-am gândit la această idee și mi-am spus, „Știi ce, o voi întreba dacă este interesată și o să fiu ok dacă va prefera să rămână totul privat”. Însă, i-am trimis ideea și ea a spus „Aș vrea să fie pentru noi un simbol al iertării”. Eu am simțit la fel.”

Artista a fost întrebată cum a primit Katy Perry ideea de a apărea costumată într-un burger, iar aceasta a izbucnit în râs înainte să povestească cum s-a petrecut totul.

„Nu m-am gândit la un burger și cartofi prăjiți până când nu a purtat ea acel costum Jeremy Scott la petrecerea de după Gala MET și m-am gândit, „Este extraordinar!”, a povestit Taylor.

În plus, ea a explicat că i-a propus lui Katy să fie totul un fel de metaforă pentru doi oameni care se potrivește, o pereche perfectă. „Ea s-a gândit că este o idee foarte amuzantă, așa că am făcut-o.”

Zvonuri privind infidelitatea Prințului William

Zvonurile cu privire la infidelitatea Prințului William au schimbat relația dintre acesta și soția lui, Kate Middleton, însă „într-un mod pozitiv”. Potrivit unei publicații străine, mai multe surse apropiate cuplului regal au declarat că zvonurile s-au dovedit a fi, în final, un lucru pozitiv pentru ei.

„Kate a considerat zvonurile ca fiind jignitoare și supărătoare, bineînțeles, și detestă gândul că, într-o zi, copiii lor vor putea citi despre ele pe internet”, a mai precizat sursa. „Situția i-a obligat pe ea și William să își analizeze relația, lucru despre care au realizat că ar fi trebuit să îl facă mai des”.

O a doua sursă a precizat pentru aceeași publicație că zvonurile privind infidelitatea Prințului William nu au fost deloc pe placul lui Kate, însă cei doi sunt decisi să depășească acest moment. „Se descurcă perfect în încercarea lor de a-și readuce căsătoria pe drumul cel bun”, a declarat sursa. „Nu este neobișnuit ca într-o căsătorie să existe unele obstacole, în special după opt ani, și la fel este și în cazul lui Kate și William.”

În continuare au o căsătorie puternică. Indiferent de sușuri și coborâșuri, se iubesc foarte mult, iar copiii sunt cel mai important lucru din viața lor.”

În urmă cu câteva luni In Touch Weekly a publicat un material pe prima pagină despre infidelitatea Prințului William, zvon potrivit căruia acesta ar fi înșelat-o pe Kate anul trecut, când era însărcinată cu Prințul Louis. Potrivit reportajului apărut în această revistă, Prințul William ar fi înșelat-o pe Kate cu vecina lor, Marchiza de Machioness, Rose Hanbury.

